

VIÐMERKINGAR

Skal fólkapensióinin avtakast ?

Atli Hansen
Gøtu 01.10.01

Einaferð í summar ilsk-
aðist landsstýrismaðurin í
heilsu- og almannamálum
nógv inn á verkamanna-
feløginu, tí tey dittaðu sær
at at hava eina kritiska
meining um tað eftir-
lønarpuppskotið, sum var
væntandi úr landsstýr-
inum. Landstýrismaðurin
helt, at eingin kundi hava
nakra meining um hetta, tí
einki varð komið út um,
hvat tað snúði seg um.
Onkur annar helt, at
kanska var einki at hava
nakra meining um yvir-
høvir.

Men verkamannafeløg-
ini høvdu fingið frænis av,
at uppskotið úr heilsu- og
almannastýrinum helst fór
at vera ein uppافتurtøka
av einum gomlum upp-
skoti frá Fólkaflakkinum
og hesum mótmæltu tey
hvassliga. Og helst hevur
snevilin verið í lagi hjá
Ingeborg Vinther & Co.

Á ferð í Danmark í
farnu viku kundi eg í
bløðum har lesa um, hvat
hetta snúði seg um og nú
eisini heimafturkomin á
tekstvarpinum hjá DR 1
og DR 2. Men havi enn
einki sæð í okkara egnu
miðlum.

Undir yvirskriftini
"Færøerne afskaffer
folkepensionen" fáa vit at
vita, at landstýrismað-
urin í arbeiðsmarknaðar-
málum (hetta skal helst
vera heilsu- og almanna-
málum) síðst í oktober fer
at leggja fram uppskot í
løgtinginum um avtøku av
fólkapensióinini og í stað-
in at innføra eitt avgjald
upp á 10 % av øllum
arbeiðsinnntøkum til
figging av einari eftir-
lønarskipan.

Tann fólkapensións-
skipan, sum varð gjord í
1958, man ver ein tann
størsti og mest týðandi
steinur, ið lagdur hevur
verið undir okkara væl-
ferðarsamfelag. Bert
spell, at hesin steinur
eisini skuldi gerast tann
ringast røkti í hesi skipan.
Men bert tað, at hann er
illa røktur, er ikki nóg
sannførandi grundgeving
fyri at taka hann burtur úr
skipanini aftur.

Fólkapensióinin er ein
solidarisk skipan, sum
uttan mun til okkara
gjaldførleikar í abeiðs-
lívnum letur okkum
øllum ta somu trygd
útaftur, tá ið vit einaferð
gevast at arbeiða og fara

Kallsberg um fólkapensjónina:

– Hon verður ógjørilig at gjalda í framtíðini

Anfinn Kallsberg,
løgmaður, og Jóannis
Nielsen, tingmaður
fyri Fólkaflakkin vísa
á, at tað sambært
útrokningum í
framtíðini verður
ógjøriligt at rinda
pensjónirnar yvir
skattin

EFTIRLÖNIR
Heri á Rógvi

Anfinn Kallsberg, lög-
maður, hevur í sambandi
skrivningina um fólka-
pensióinina í Sosialinum í gjár
nakrar viðmerkingar til
málið. Anfinn Kallsberg
vísir á, at fólkl endiliga ikki
mugu skilja málið soleiðis,
at fólkapensióinin verður
tikin frá teimum, sum í dag
fáa hana.

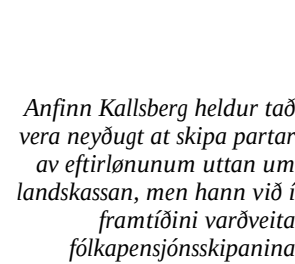
Løgmaður og Jóannis
Nielsen, tingmaður, vísa á,
at útrokningar vísa, at tað í
framtíðini fara at vera um
10.000 pensjónistar í Fø-
royum. Sum nú er talið á
pensjónistum í Føroyum
um 6.000.

– Sum nú er talið av skatt-
gjaldarum fyri hvønn pen-
sjónist fimm, men í 2040
vísa útrokningar, at lutfalli
fer at vera ein pensjónistur
fyri hvørjar tríggjar skatt-
gjaldarar, sigur Jóannis
Nielsen, tingmaður fyri
Fólkaflakkin.

Hetta metir Jóannis
Nielsen vera ein so mikið
álvarsom støða, at tað skulu
stig takast longu beinan-
vegin.

Eisini lögmaður vísir á,
at við tíðini vil gerast sera
kostnaðarmikið at gjalda
pensjónirnar yvir skattin, at
okkurt má gerast.

– Loysnin má vera, at fólkl
fara at spara saman á egn-
um føti og gjordar verða
skipanir til eftirlønir, sum
ikki hvíla á landskassanum,
men hetta merkir ikki, at vit
ætla at avtaka fólka-
pensióinina nú ella í framtíðini,
sigur Anfinn Kallsberg.

Anfinn Kallsberg vísir á, at
hetta verður ein longri
gongd, men byrja kann
verða í smáum. Enn er
málið ikki komið somikið
ávegis, at tað er greitt, hvar
eftirlønirnar verða savnað-
ar. Vandan við stórum
pensjónsgrunnum kennir
Anfinn Kallsberg eisini
væl vandan við stórum
pensjónsgrunnum.

Jóannis Nielsen sigur, at
Fólkaflakkurin leingi hevur
arbeiðt fyri, at skal tann
einstaki fáa meira burturúr
eftirløni, so verðu eisini
neyðugt við privatum eftir-
lønarskipanum. Á henda

– Fakfeløginu hava sovið í tímanum, í spurninginum um eftirlønir, sigur Jóannis Nielsen

hátt verður rúm skapt á
figgjarglógini, sigur Jóannis
Nielsen.

Jóannis Nielsen sigur, at
aðalendamálið við nýggja
leistinum er, at meira rúm
skal gerast fyri teimum
veikastu.

– Fakfeløginu hava sovið í
tímanum, í spurninginum
um eftirlønir, sigur Jóannis

Nielsen.

Jóannis Nielsen heldur
fyri, at útreiðslarnar í fram-
tíðini til pensjónir fara at
hava við sær størri skatta-
trýst, og hetta ger tað
trupult hjáføroyska samfe-
lagnum.

– Fólkaflakkurin vísir
eins og áður á, at ein
skattalætti ein besta am-

boðið, soleiðis at fólkið fær
meira at liva av, sigur
Jóannis Nielsen.

Fylgjurnar í dag verða
væntandi, at fólkl kanska
longu nú fara at byrja at
spara upp. Eisini vil Jóann-
is Nielsen rósa Sámali
Peturi í Grund fyri at hava
fingið málið so langt.

Samgongan bindur

Heini O. Heinesen tekur
undir við samhaldsføstu
hugsanini

Uppskot til samtyktar
frá tingmonnum úr
fleiri flokkum um
samhaldsfastan
eftirlønargrunn hjá
fakfeløgum liggur í
Løgtinginum.
Tjóðveldisflokkurin
tekur í prinsippinum
undir við samhalds-
føstu hugsjónini. Men
hædd má takast fyri,
at samgongan eisini
arbeiðir við pensións-
málum, sigur for-
maður floksins á tingi

EFTIRLÖN
Edvard Joensen

Á lógtingsfundi í dag kem-
ur uppskot til samtyktar um
samhaldsfastar eftirlønar-
grunnar hjá fakfeløgnum
til fyrstu viðgerð. Løg-
tingsmenn úr bæði and-
stöðu og samgongu standa
aftanfyri. Tó kann tað
ávrika, at samgongan eisini
arbeiðir við eftirlønnum,
sigur formáður Tjóðveldis-
flokksins á tingi.

Hóast Sámali Petur í
Grund, landstýrismaður við
almannamálum, í løtuni
arbeiðir við eftirlønarskip-
anum, hevur Finnur Helms-
dal, lógtingsmaður Tjóð-
veldisflokksins, verið við til
at leggja uppskotið til sam-
tyktar fyri tingið.

Finnur Helmsdal er
burturstaddur í løtuni, og
eydnaðist tí ikki at fáa

viðmerking frá honum um
málið.

Men Heini O. Heinesen,
formaður Tjóðveldisflok-
sins á tingi, sigur, at Tjóð-
veldisflokkurin í prinsipp-
inum tekur undir við
samhaldsføstu hugsanini,
og at hann einki sær til
hindurs fyri, at hetta upp-
skotið kann samtykkjast.
Hinvegin vísir hann á, at
Tjóðveldisflokkurin er í
samgongu, og at ein lands-
stýrismaður í samgonguni
arbeiðir við málum á júst
sama øki, sum tí, uppskotið
fevnir um.

Fakfelagsgrunnar

Grundin til, at uppskotið er
lagt fyri tingið, sigur Hans
Pauli Strøm, tingmaður
Javnaðarflokksins, sum er
ein av uppskotsstillarunum,
er tann, at fakfeløginu fingi
ikki loyvi at skipa sínar
eftirlønargrunnar, sum tey
vildu sjálv.

Forðingin liggur í lög-
tingslóg um tryggingar-
virksemi, sum ikki loyvir
slíkum feløgum at skipa
eftirlønargrunnar fyri limir
sínar, sigur hann. Hesum
hava fakfeløginu mótmælt.

Í viðmerkingunum til
uppskotið til samtyktar,
sum í dag verður viðgjørt
fyrstu ferð í tinginum, siga
uppskotsstillarnir, at tað
er ein trupulleiki fyri fleiri
fakfeløg, at tey iki fáa loyvi
at skipa eftirlønargrunnar á
einum samhaldaføstum
grundarlagi.

Serliga eru tað feløginu
hjá teimum tímaløntu, sum

koma tvørt fyri av hesum,
verður sagt. Men feløginu
vilja hava slíka skipan, tí
hon gagnar limum teirra
best, siga tey.

Tað, sum forðar fakfeløg-
unum í at hava slíkar eftir-
lønargrunnar, er lógin um
tryggingavirksemi. Hendan
lóg ásetir heimildina at
reka eftirlønargrunnar.
Men samstundis verður
sagt, at tey feløg ella
stovnar, sum reka slíkar
grunnar, eisini skulu lúka
tær tryggingartreitur, sum
hendan lóg ásetir, fyri at
verða góðkendir.

Og her kemur so tann
veruligi trupulleikin hjá
fakfeløgnum, nevniliga, at
tryggingarlógin bara góð-
kennir eftirlønarskipanir á
privatráttarlíggum grundar-
lagi, meðan fakfeløginu
vilja hava samhaldsfastar
eftirlønir.

Musketerar

Tá lógarheilild ikki er fyri
at gera samhaldsfastar
eftirlønargrunnar - ein fyri
allar, og allir fyri ein - har
alt inngjaldið fer í eina
pulju, sum so verður goldið
javnstórt útaftur, so er bara
at broyta lógina, halda
tingmennirnir Hans Pauli
Strøm, Jenis av Rana,
Finnur Helmsdal og Marjus
Dam.

At ein stjóðveldisting-
maður stendur aftan fyri
eitt slíkt uppskot, sam-
stundis sum samgongan
arbeiðir við pensiónsmál-
um, órógvur ikki formann
Tjóðveldisflokksins á tingi.

Heini O. Heinesen sigur,
at bæði hann sjálvur og
Tjóðveldisflokkurin sum so
tekur undir við sam-
haldsføstu hugsjónini.
Hann metir eisini, at tað
man vera tann heilt stóri
parturin av tinginum, sum
ger tað, tá vit nú síggja, at
eisini Sambandsflokkurin
er farin at leggja uppskot
fyri tingið um pengar í
skipanina.

Sjálvur sigur Heini O.
Heinesen, at tann sam-
haldsfasta skipanin er tann
pensiónsskipan, sum skjót-
ast fer at virka og merkjast
hjá tí, sum skal hava út-
gjald.

Heini O. Heinesen lovar
at geva uppskotinum posi-
tiva viðgerð, um tað kemur
í Vinnunevndina, har hann
er formaður.

Hann dugir ikki at síggja,
at Tjóðveldisflokkurin ikki
kann taka undir við upp-
skotinum. Tað er bara tað,
at flokkurin situr í sam-
gongu, sum bindur, sigur
formaður Tjóðveldisflok-
sins á tingi.

Fólkapensióinin verður verandi

Hóast Sámali Petur í
Grund, lands-
stýrismaður, í gjár
segði við Sosialin,
at fólkapensióinin
skal strikast, sigur
hann í dag, at hon
verður verandi

FÓLKAPENSÍÓN
Edvard Joensen

Fólkapensióinin verður
verandi, til vit hava fingi-
ð eina aðra skipan, sum
er nógv betri, til at loysa
hana av.

Tað sigur Sámali Petur
í Grund, landsstýris-
maður við Almanna- og
Heilsumálum, í tíðinda-
skrivu, hann í dag hevur
sent sum viðmerking til
tað, hann sjálvur segði í
gjár um at strika fólka-
pensióinina.

Fólkapensióinin fer
eisini fleiri á fram í
tíðina at verða álituð hjá
teimum føroyingum,
sum bara hava hana at
líta á, sigur Sámali Petur
í Grund.

Sámali Petur í Grund
sigur í tíðindaskrivinum,
at fólkapensióinin hevur
verið til viðgerðar alt
hetta valskeiðið og fer
helst at verða tað í øllum
førum til eftir komandi
løgtingsval.

Hann sigur, at sitandi
samgonga hevur hækkað
pensióinirnar mun-
andi, men at tað bara eru
teir pensiónistar, sum
onga viðbót hava afturat
fólkapensióinini, sum
hava merkt nakað muna-
gott til hesa hækking.

Men tað merkir ikki,
at fólkapensióinin verður
strikað, sigur hann, og
leggur afturat, at hann
vónar, at tað eisini í
framtíðini veður pláss
fyri henni á figgjarg-
lógini.

Fólkapensióinin skal
bara skifta navn, leggur
Sámali Petur í Grund,
landstýrismaður, eina
við.

Tað, sum um ræður er,
at pensiónin hækkar, og
so er líkamikið, hvussu
barnið eitur, sigur Sámali
Petur í Grund, landstýr-
ismaður í tíðindaskriv-
inum, hann sendi Sosial-
inum í gjár.

Ein onnur grund er
samansetingin av ald-
ursbólkunum í landin-
um, sum vísir, at tað
gerast alsamt fleiri eldri
fókl í landinum. Verður
einki gjørt her, fáa vit
um stutta tíð stættarmun
millum pensiónistar,
sigur Sámali Petur í
Grund.

Verður verandi

Lógaruppskotið hjá
Sámali Peturi í Grund
fer at tryggja øllum
teimum, sum eru á
arbeiðsmarknaðinum
eina eftirløn, sum svara
til 70 prosent av tí, tey
vinna á arbeiðsmarknað-
inum, sigur hann.

Men tað merkir ikki,
at fólkapensióinin verður
strikað, sigur hann, og
leggur afturat, at hann
vónar, at tað eisini í
framtíðini veður pláss
fyri henni á figgjarg-
lógini.

Fólkapensióinin skal
bara skifta navn, leggur
Sámali Petur í Grund,
landstýrismaður, eina
við.

Tað, sum um ræður er,
at pensiónin hækkar, og
so er líkamikið, hvussu
barnið eitur, sigur Sámali
Petur í Grund, landstýr-
ismaður í tíðindaskriv-
inum, hann sendi Sosial-
inum í gjár.